

Üretim alarm verirken tüketim tam gaz sürüyor

Ekonomide alarm zillerini çaldıran gidişat sürüyor. **Sanayi** üretimindeki artışla birlikte dışarıya satış hız keserken perakendede yaşanan hareketlilik ithalatın artmasına yol açtı. Sıkıntılı gidişatın cari açığı dahada büyüteceği dile getirildi. Ekonomist Hakan Kara, ekonomi politikalarının hareket alanının daraldığına dikkat çekti. Güldem Atabay da “Yeni ekonomik modelle uzatılacağı düşünülen süreç Avrupa ekonomisi yavaşladıkça sona yaklaşıyor” dedi

EKONOMİDE denenen yeni model, çarkları iyice ısıttı. Son dönemde yaşanan durgunluklara bir de **sanayi** üretimindeki kötü gidişat eklenince uzmanlar ‘ekonomide en acı tabloyu da’ gördük yorumunu yaptı. **Sanayi** üretiminin artışı hız keserken, perakendede olan hareketlilik ithalatı patlattı. Böylece ihracat yavaşlarken iç taleple birlikte yeni bir ithalat krizi oluştu. Avrupa’da da yaşanan sorunla krizin boyutu arttı. Karar’ın haberine göre, Türkiye ekonomisinde denen model, beklenen etkiyi tam olarak göstermedi. Özellikle ekonomi yönetiminin aldığı kararlar verileri değil ama yaşantıyı gittikçe içinden çıkılmaz bir hale sokarken, ekonominin yavaşladığını neredeyse tüm sektörlerin hissetmesine neden oldu. Hem yurtdışı hem de iç pazar kaynaklı sorunlarla birlikte dış talep yavaş yavaş kesildi. Böylece ekonominin de yavaşladığı görüldü. Aynı zamanda ihracatta da gerilemeler görüldü.

Bunun akabinde düşen siparişler de üretimi vurdu. İç pazar mevcut faiz oranlarıyla canlı tutulmaya çalışılırken, en acı tablo yaşanmaya başlandı. İhracat yok, ithalat var ve tüketim var. Perakende satış verileri de bunun en net örneklerinden biri.

Uzmanlar üretim durmaya başlamasını, perakende satışların yükselmesini ülke ekonomisi ve büyüme için iyi yorumlamıyor. Durum **sanayi** üretim verilerine de yansdı. **Sanayi** üretimi, ağustos ayında aylık bazda yüzde 2,4 artarken, yıllık bazda artış yüzde 1 ile sınırlı kaldı. İki yıldan uzun süredir aralıksız her ay artan takvim etkisinden arındırılmış **sanayi** üretim endeksinin, son aylarda küresel yavaşlamaya paralel olarak ivme kaybetse de ağustos ayında yıllık bazda yüzde 2,7 büyümesi bekleniyordu. Temmuzda **sanayi** üretiminde aylık yüzde 6,2 daralma yaşanmıştı. **Sanayi** üretiminde (temmuz-ağustos ortalaması) bir çeyrek öncesi-

ne kıyasla yüzde 3,9 düşüş söz konusu.

İHRACATIN İKLİMİ BOZULDU

Önceki gün açıklanan Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**’nin Eylül 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0’nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50’nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor: Temmuzda 50,0 olarak gerçekleşen **İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi**, ağustosta 48,8’e gerileyerek son 19 aylık dönemde ilk kez eşik değeri 50,0’nin altında kalmıştı. Endeks, eylül ayında da değişim göstermeyecek aynı seviyede kaldı. Türk imalat **sanayi** ihracatçılarının talep ikliminde üst üste ikinci ay ılımlı bir bozulmaya işaret etti. Avrupa ve Kuzey Amerika

kıtaları eylül ayında da zayıflığın ana kaynağı olmaya devam etti ve Türk imalat sektörünün en büyük beş ihracat pazarında üretim azaldı.

‘MODELİN SONU GELİYOR’

Beklenenin gerçekleştiğini paylaşan iktisatçı Fatih Özatay “**Sanayi** üretiminde (temmuz-ağustos ortalaması) bir çeyrek öncesine kıyasla yüzde 3,9 düşüş var. Günlük elektrik üretimi, haf-talık OECD ekonomik faaliyet endeksi, kredi artış oranı, ihracat ve benzeri değişkenlerinin önceden ima ettikleri gibi” ifadelerini kullandı. Ekonomist Güldem Atabay da “**Sanayinin** önemli sürükleyicisi aksayan tedarik zincirlerinin Türkiye’nin özellikle Avrupa’ya yaptığı ihracata olumlu yansımasydı. Yeni ekonomik model ile değersiz TL sayesinde uzatılacağı düşünülen bu süreç değersiz TL’ye rağmen Avrupa ekonomisi yavaşladıkça sona yaklaşıyor” diye konuştu. ■ **HABER MERKEZİ**

TÜRKİYE’İN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ALANINDA ÖNE ÇIKAN ÇALIŞMALARI -II-

Gonca ARAS / Sanayi ve Teknoloji Uzmanı
(Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü)

Türkiye'nin sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını inceleyen ilk çalışmada, kamu kurumlarının sürdürülebilirlik alanında öne çıkan çalışmalarına değinilerek, Bakanlıklardan, Kalkınma Ajanslarına kadar birçok alandaki güncel projelerden örnekler verilmiştir. Bu çalışmada ise, Türkiye’de sürdürülebilirlik alanında Sivil Toplum Kuruluşları (STK’lar) ve özel sektör vasıtasıyla yürütülen çeşitli uygulama ve faaliyetler incelenecektir.

Sürdürülebilirlik Alanındaki Güncel Faaliyetler

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) iklim krizi ve çevre konularına verdiği önem çerçevesinde, TOBB Çevre ve İklim Değişikliği Daimi Komitesi (TOBB-ÇİDDK) ve Avrupa Yeşil Mutabakatı’nın getireceği değişim ve yeniliklere uyum sağlamak adına özel sektör temsilcilerinden oluşan Avrupa Yeşil Mutabakatı Sektörel Çalışma Grubu’nu kurmuştur. Süreçten en çok etkilenecek sektörlerin yer aldığı Avrupa Yeşil Mutabakatı Çalışma Grubu ile sektör bazında yol haritaları hazırlamak ve beklentileri kamuya doğrudan iletme amaçlanmaktadır.

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü (EKÖK) kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi (DIES) Projesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmüş olup, Endüstriyel Emisyonlar Direktifi'nin (EED) uygulanması yoluyla endüstriyel kirliliğin entegre yönetimi ile insan sağlığını ve çevreyi korumak hedeflenmiştir.

İklim Değişikliğine Uyum Konusunda Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitim Projesi ise yine, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülmüştür. Bu Proje ile, İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu (İDHYKK) üyesi kuruluşlar için iklim değişikliğine uyum konusunda

eğitim programları düzenlenerek bu konuda kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Sera Gazı Ulusal Katkı Hedefinin Gerçekleştirilmesi İçin Kapasite Geliştirme ve İzleme Projesi; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın yürüttüğü bir diğer projedir. Bu Proje’de Türkiye'nin 2015 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası'na sunmuş olduğu Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı'nın güncellenmesi ve bu çerçevede belirlenen azaltım ve uyum hedefleri için gerekli sektörel maliyet analizlerin yapılması amaçlanmaktadır (TOBB, 2022).

TÜSİAD tarafından kurulan Çevre ve İklim Değişikliği Çalışma Grubu faaliyetleri kapsamında “Avrupa Yeşil Mutabakatı-Döngüsel Ekonomi Eylem Planı Türk İş Dünyası'na Neler Getirecek?” Raporu” yayınlanmıştır. Raporun amacı; Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Döngüsel Ekonomi Eylem Planı çerçevesinde AB dokümanlarını ve düzenlemeleri inceleyerek, sürdürülebilir ürün, hizmet ve iş modelleri için geliştirilen/geliştirilmesi

*Anahtar Dergisi'nin 2022 yılı Temmuz sayısında yayımlanan ilk çalışmaya, <https://edergi.sanayi.gov.tr/Arsiv/Detay/5fc85d94-e9f5-4661-5109-08da60be79a4> adresinden ulaşılabilir.

**İlgili raporun tam metnine, <https://tusiad.org/tr/tum/item/10792-avrupa-yesil-mutabakatı-dongusel-ekonomi-eylem-planı-türk-i-s-dunyasi-na-neler-getirecek-raporu-tanitildi> adresinden erişilebilir.

planlanan düzenlemeleri saptamak, sektörlerle ilintisi ile etkileşimini belirlemek ve bu düzenlemelerin ulusal mevzuattaki karşılıklarının tespiti ile mevcut durum analizi yapmaktır (TUSIAD, 2022).

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Sürdürülebilirlik Platformu; İSO'nun sürdürülebilirlik alanında yürüteceği faaliyetlere katkıda bulunmak üzere, strateji önerileri oluşturmak, ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri geliştirmek, sanayinin dönüşümüne katkı sağlayacak çıktılar üretmek amacıyla kurulmuştur. Platform; sanayi, kamu ve yerel yönetim, finans, üniversite, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile danışmanlardan oluşmaktadır. İSO'nun sürdürülebilirlik temaları; iklim değişikliği ve sürdürülebilir sanayi, döngüsel ekonomi, işin geleceği, güvenli çalışma ortamı ve sürdürülebilir finansman olarak belirlenmiştir (İSO, 2021). 2022 yılında İSO Sürdürülebilirlik Platformu çatısı altında iki ayrı projenin yürütülmesi planlanmıştır. Bunlardan ilki Açık İnovasyon Platformu ve ikincisi İSO Genç Araştırmacı Programı'dır. Sürdürülebilirlik Platformu'nun yanı sıra İSO, Türk sanayisinin küresel iklim değişikliği ve uluslararası ticarete dönüşen beklentilere uyum sağlaması ve yüksek katma değer üretmesi amacıyla İSO Yeşil Gündem Sohbetleri serisini başlatmıştır. Ayrıca İSO, Yeşil Dönüşüm Ödülleri kapsamında; çevre kategorisi, enerji verimliliği kategorisi ve çevresel sürdürülebilirlik yönetimi kategorisi altında KOBİ ve büyük işletmelere yönelik ödül vermektedir.

Sürdürülebilirlik Akademisi, iş dünyasında daha iyi bir geleceği şekillendirmek için etkili olmak ve bu

yolda değişim ve dönüşüm yaratmak üzere çalışan, kâr amacı gütmeyen bir merkezdir. Akademi, kurumların sürdürülebilir hedefler oluşturmalarına yardımcı olmak, bu hedeflere ulaşma yöntemleri konusunda bilgi birikimlerini artırmak, kurumlara artı değer yaratacak şekilde çalışanların donanımını artırarak yetkin profesyonelleri iş dünyasına kazandırmak üzere eğitimler tasarlamaktadır. Akademi aynı zamanda, tüm sektörleri kapsayan olumlu küresel değişimler ve kalıcı ortak değer yaratılan sürdürülebilir iş modelleri için yol haritaları oluşturulmasında tüm paydaşların görüş ve önerilerinin alındığı çoklu-sektör ve çoklu-paydaş çalışmaları düzenlemektedir. Akademi tarafından, 2022 yılında Yeşil Dönüşümün Paradigmaları temasıyla **Yeşil İş Zirvesi** gerçekleştirilmiştir. Zirve'de sınırdan karbon vergisi, ekonomide net sıfır, enerji dönüşümü, döngüsel ekonomi, inovasyon, sürdürülebilir finansman, yeşil fonlar ve yönetim konuları ön plana çıkmıştır (Sürdürülebilirlik Akademisi, 2022).

Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD) Türkiye, KPMG Türkiye, KPMG Fransa iş birliği ve Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) fon desteği ile "Türkiye'de Beş Sektörün Döngüsellik Potansiyeli Ön Araştırma Raporu" 2022 yılında hazırlanmıştır. Türkiye'deki beş ana sektöre odaklanan rapor, bu sektörlerin döngüsellik potansiyeline ilişkin bir ön araştırma niteliği taşımaktadır. Rapor kapsamında, Türkiye ekonomisindeki önemleri, yoğun kaynak kullanımları ve döngüsellik ile ilgili girişimler açısından stratejik konuları ve zorunlulukları göz önünde bulundurularak plastik ambalaj, tekstil, beyaz eşya, otomotiv ve inşaat sektörleri ele alınmıştır (SKD, 2022).

***İlgili raporun tam metnine, http://www.skdturkiye.org/files/yayin/turkiyede_bes_sektörde_dongusellik_potansiyeli_on_arastirma_raporu_180522_compressed.pdf adresinden erişilebilmektedir

anahtar makale

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) tarafından hazırlanan “**DEİK Yeşil Dönüşüm Raporu**”^{****} 2022 yılında kamuoyu ile paylaşılmıştır. Rapor AYM gibi dinamik bir süreçte **sanayicilere** yol gösterme yönünde çalışmaları içermektedir. Raporda aynı zamanda, Komisyon tarafından yayımlanan metinlerden oluşturulan bir külliyat, AYM’yi detaylıca inceleyen bir çalışma ve **sanayiciye** yönelik hazırlanan bir kontrol listesi bulunmakta ve Rapor ile **sanayicinin** AYM hakkındaki bilgi ihtiyacına cevap verilmesi hedeflenmektedir (DEİK, 2022).

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından hazırlanan “**Türk Firmaları Yeşil Dönüşüme Ne Kadar Hazır? Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Kapsamındaki Sektörlerin Yeşil Mutabakat’a Hazırlık Görünümleri**” başlıklı raporda; enerji yoğun sektörler olan ve Avrupa Birliği Sınırdaki Karbon Düzenlemesi’ne tâbi tutulan alüminyum, çimento ve demir-çelik üretiminde faaliyet gösteren firmaların, iş dünyasının en önemli gündem maddeleri arasına giren iklim değişikliği, Yeşil Mutabakat ve yeşil dönüşüm süreçlerine hazırlık düzeylerinin ölçülmesi hedeflenmiştir (TEPAV, 2022).

Sonuç

Sürdürülebilir ve döngüsel yapılar için günümüzde ulusal ve bölgesel düzeyde tüm sektörleri kapsayan ortak çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar ülkemizde çeşitli birlikler, dernekler, **sanayi** odaları vb. vasıtasıyla yürütülmektedir. Çeşitli STK’lar tarafından yürütülen projeler ile bölgesel ve sektörel düzeyde sürdürülebilir kalkınma yolundaki hedeflere yaklaşılmış olunacaktır. Sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm konusunda yapılan araştırma ve yayınlanan raporlar sayesinde işletmelerin

ihtiyaçlarına cevap veren bir yapı kurgulanmaya çalışılmaktadır. Gerçekleştirilen bu proje ve faaliyetler işletmelerdeki farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarına her geçen gün katkı sağlamaktadır.

Kaynakça

- DEİK. (2022). AB’nin Yeni Büyüme Stratejisi “Yeşil Mutabakat” ve Türkiye İçin Önemi. <https://www.deik.org.tr/contents-fileaction-28960>, Erişim Tarihi: 15 Haziran 2022.
- **Istanbul Sanayi Odası (ISO)**. (2021). Sürdürülebilirlik Platformu. <https://www.iso.org.tr/surdurulebilirlik/iso-surdurulebilirlik-platformu.html>, Erişim Tarihi: 26 Mayıs 2022.
- SKD. (2022). Türkiye’de 5 Sektörde Döngüsellik Potansiyelinin Ön Araştırma Raporu. <http://www.skdturkiye.org/yayin/turkiye-de-5-sektorde-dongusellik-potansiyelinin-on-arastirma-raporu>, Erişim Tarihi: 13 Haziran 2022.
- Sürdürülebilirlik Akademisi. (2022). <https://surdurulebilirlik.com.tr/>, Erişim Tarihi: 27 Mayıs 2022.
- TEPAV. (2022). Türk Firmaları Yeşil Dönüşüme Ne Kadar Hazır?. <https://www.tepav.org.tr/tr/haberler/s/10451> Erişim Tarihi: 13 Haziran 2022.
- **TOBB**. (2022). <https://www.tobb.org.tr/CevreMudurlugu/Sayfalar/TOBBunDahilOlduguProjeler.php>, Erişim Tarihi: 15 Haziran 2022.
- **TÜSİAD**. (2022). “Avrupa Yeşil Mutabakatı - Döngüsel Ekonomi Eylem Planı Türk İş Dünyası’na Neler Getirecek?” Raporu tanıtıldı. <https://tusiad.org.tr/tum/item/10792-avrupa-yesil-mutabakati-dongusel-ekonomi-eylem-planı-turk-i-s-dunyasi-na-neler-getirecek-raporu-tanitildi>, Erişim Tarihi: 15 Haziran 2022.

^{****}İlgili raporun tam metnine, https://www.tepav.org.tr/upload/files/1653382580-7.Turk_Firmalari_Yesil_Donusume_Ne_Kadar_Hazir.pdf adresinden erişilebilmektedir.

MOMENTUM

Hakkı ÖZDAL
hakkiozdal@gmail.com'MÜSİAD'ı TÜSİAD'VARI
AÇIKLAMALARA İTEN NE?'

Başlıktaki soru, Sabah gazetesinin rütbeli Ekonomi Yazan Dilek Güngör'ün 12 Ekim Çarşamba günü yazdığı yazıdan alındı. Güngör, "Tari değişimleriyle savaştır galib" başlıklı yazısında Merkez Bankasının (MB) faiz politikasının "başpatenini" aralıyor ve devamında oldukça kazgı bir tonla, MÜSİAD Başkanı Mahmut Asmak'ın bir gün önce Dünya gazetesinde yayımlanan faizle ilgili demeçlerini eleştiriyor.

Peki MÜSİAD Başkanı ne diyor da Sabah kurmayları bu kadar kızıyor?

Öncelikle, Merkez Bankasının bir yılı aşkın süredir uyguladığı faiz politikasını ve bir bütün olarak "Türkiye ekonomisi modelini" eleştiren, bu yanıyla daha çok büyük sermayenin, TÜSİAD'ın öneri ve eleştirileri çerçevesinde yayımlanan gazete aracılığıyla veriyor mesajlarını Asmak; Dünya Muhabiri Nerve Yiğitçarıta konuşuyor.

"Ticari kredilerde yaşanan 'bikleşmeye' dikkat çekiyor. Faiz indirimlerine rağmen bunun kredilere yansımadığını, MB'nin yaptırımın neredeyse özel bankaların kredi faizlerini hafif aşağı çektiklerini ama bu kez de kredi musluklarını tamamen kestiklerini söylüyor. "Kredi mekanizmaları şu anda durmuş durumda" diyor, "Bu okunma kitlesinde faaliyetleri de dalgınlıyor... Reel sektör uzun vadeli finansmana erişemiyor, uzun vadeli projelere girmek istemiyor" diyor. Ve nihayet, şunları söylüyor: "Maalesef Türkiye ekonomisi belli aralıklarla krediye/faize dayalı sistem ikameli olarak yaşamak durumunda kalıyor. (...) Faiz öke gündemimizden çıkaralım, 5-6 ay unutamız, artık faizi konuşmayalım, önümüze bakalım."

Bunlar şu anda Erdoğan'ın en son duymak isteyeceği şeyler belki de, MÜSİAD Başkanı da Erdoğan'a muhalefet olsun diye söylemiyor tabii, ama belli ki kredi piyasası onu bu sözleri söylemek zorunda bırakıyor.

Değtiğimiz aralık ayında da, MB'nin üst üste 4. faiz indirim kararından sonra TOBB, TESK, MÜSİAD ve MİSİAD, "Türkiye'nin öncelikli fiyat istikrarı" başlıklı bir açıklama yayımlaması ve bizzat Erdoğan'ın seslenerek öncelikli enflasyonla mücadelede vermesini talep etmesi. Bu açıklamadan birkaç gün sonra ATV-A Haber ortak yayınına çıkan Erdoğan, adedi olduğu üzere MÜSİAD'ı çok sert çökse [Demek ki sen ne yerisin ne milt. Biz özü bir ekonomi modeli inşa ediyoruz. Ülkemizin ekonomik bağimsizliği için çalışıyoruz] TOBB'de "Bakıyorsunuz Türkiye'nin en önemli kuruluşu, Güler ve Benerler birliğe girip garip açıklamalar yapıyor. Ona bağlı kuruluşlar buna benzer açıklamalar yapıyor" diye çökse.

TOBB Başkanı Refik Hisarçelebioğlu 17 Aralık'ta Twitter'da "Tijyosalarda yaşanan çöküş ve döviz kurunun geldiği seviye birçok firmamızı etkilediği ve olumsuz etkiler. Piyasaların ivedilikle istikrara kavuşturulması sağlayacak acil önlemler alınmasını ve dengeli bir şekilde terim edilmesini bekliyoruz" diye yazmış; SO Başkan Erdal Bahçivan ise aynı gün "Dün faiz indirimine giden Merkez Bankasının, bugün elindeki kıymetli döviz kaynaklarını piyasaya sürmesini şaşkınlıkla izliyoruz" mesajını atmıştı. Erdoğan MÜSİAD'la birlikte yaptıkları açıklamanın yanı sıra bu sözlerle tepki gösteriyor ve "yerli-millî" çizgisi çökerek bir yandan da bu sermaye temsilcilerine gözdağı veriyordu.

Alekim Erdoğan'ın ATV-A Haber yayınına katıldığı gün, aynı grubun Sabah gazetesinde Dilek Güngör'ün "Eski kaşarlar" başlıklı yazısı yayımlanmıştı. Bu hayret başlık, doğrudan TOBB ve SO başkanlarını hedef alıyordu. Biri makarna öteki peynir satan bu patronların perakende fiyatlarını gösterip istikrar istiyorsanız önce siz fiyat düşürün demeye geliyor; ama iş dünyasının bu iki havali ismine "teski kaşar" lakabını kolaylıkla takabiliyordu. Sabah yazınının bu cüreti nereden geldiği yeterince açık. Zaten Türk burjuvazisinin bu iki "ak saç" da maruz kaldıkları küçük düşürücü ifade için dönüp "o nası söz" bile diyemedi. MÜSİAD'la anlaşma mesajını aldılar ve buna uygun davranma yolunu seçtiler.

Aynı Dilek Güngör'ün önceki gün MÜSİAD Başkanı eleştirmesine bu hafızayla bakalım.

Aslında Erdoğan-MKP rejiminin "medya" ile kurduğu ilişkinin mahiyeti göz önünde bulundurulursa "eleştiri" sözcüğü biraz saçfca kalıyor. Zira bu gazetelerden istikamet/oyor veriliyor, sopa sallanıyor, operasyonlar yapılıyor. Erdoğan'ın, TV'deki bir Saray spotu yayınında, vaktiyle "amiral gemisi" diye anılan gazetesinin kudemli yazarlarına yıkıcı bir hiyerarşik mesafeden hatırlatıldığı gibi, görevlerini -gereğini- yapıyorlar. Eleştirisi deği de dile dolama yaptıkları, "Radara" girilenlere çeşitli tonlarda uyanıyor.

Kolayısıyla söyle bir "ari zuhur" ediyor: Saray rejiminin merkez, yayın organlarından birindeki ekonomi kabili. Saray rejiminin neredeyse 30 yıllık insanın başlıca mütefakirlerinden birine, "İslami sermaye'nin büyük örgütüne, parmak sallıyor.

Bu, aynı zamanda politik bir meydan okumadır kuşkusuz ve Türkiye burjuvazisinin çeşitli katmanlarının müstakbel seçim' ya da yol ayırmında kaldığı tedirgin ve/ya tereddütü duruma tedbir niteliğindedir.

Dilek Güngör "Bence MÜSİAD'ın kafası son günlerde biraz karışmış" diye başlıyor bu bahse: "Başkan Asmak yeni model desteklemiyor muydu, anlamadım ne değişti de dün çıkıp Arık faiz konuşmaktan yaralıdır" ifadeni başlatıyor. Tam da Erdoğan, enflasyonunda baz etkisine bağlı gerilemeye isret ederek "Gözünüz mü faizi düşürmekten kayıyor da o düştü" demeye hazırlanırken, "Faiz gündemimizden çıkaralım" da ne demek!

Güngör hz kesmiyor: "MÜSİAD'ın açıklama iten etken ne" diye soruyor, "Gözünüzü kapatıp açıklamaları dinlerseniz MÜSİAD'ın söylediklerini sanırsınız. Hadi bankalardan parayı ucuzla alıp dövize cakkatayan büyükbaşlar rahatsız da, üyelerinin büyük bölümü KOBİ olan MÜSİAD'a ne oluyor?"

Saray, tamamen seçim kazanmaya odaklı bir politika paketi uygularken, kendi organik sermaye çevreleri de dahil hiçbir çatlık ses istemiyor. Medyası "Derğini yapıyor". MÜSİAD muhtemelen geri adım atacak, sessizliğe bürünecektir. Ama tül bir kez daha kalktı ve MÜSİAD çevresinde bile "hücum" dolu beklentiler olduğu görüldü. Bunu takip etmeli...

Under the auspices of the
**PRESIDENCY OF THE
REPUBLIC OF TÜRKİYE**

FUTURE STARTS HERE

25 - 28 OCTOBER
2022

**ISTANBUL EXPO
CENTER**

Organised by
SAHA Istanbul subsidiary
SAHA EXPO Exhibition Services Inc.

SAHA EXPO

DEFENCE & AEROSPACE EXHIBITION

Supported By

THIS EXHIBITION IS ORGANIZED WITH THE AUDIT OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND
COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO.5174.